

Czas żniw - czas świętowania

Data publikacji: 27.08.2013 16:45

Dożynki to słowiańskie święto połączone z obrzędami za ukończenie żniw i prac polowych, znane już w czasach przedchrześcijańskich. Formalne związki wyznaniowe, które odwołują się do etnicznej wiary Słowian, obchodzą je w okresie najbliższym równonocy jesiennej, w podziękowaniu bogom za plony, jednocześnie prosząc o jeszcze lepsze w następnym roku.

□

W czasie dożynek już dawniej organizowano biesiady z poczęstunkiem i tańcami, dawniej poprzedzane rytualnymi obrzędami i modlitwami. Dziś jest to także możliwość poznania wielowiekowej tradycji ludowej, a także prezentacja regionalnych zespołów muzycznych. Właściwe obchody często poprzedzane są barwnymi korowodami.

Dożyńkom towarzyszyły różne praktyki i zwyczaje, niektóre zachowane do dziś. Ich obchody często rozpoczynane były wiciem wieńca, który powstawał z pozostawionych na polu zbóż, z kiści czerwonej jarzębiny, owoców orzechów, kwiatów i kolorowych wstążek. Dawniej umieszczano w nim także żywe zwierzęta, np. koguty lub małe gąski, z czasem zastąpiono je sztucznymi. Wieniec był zazwyczaj niesiony przez najlepszą żniwiarkę, a za nią podążał orszak odświętnie ubranych żniwiarzy. Zmierzali oni do świątyni, gdzie stroik święcono, a następnie zanoszono do domu gospodarza.

W czasach PRL-u dożynki miały charakter polityczny i propagandowy, choć zachowywano w niej elementy tradycyjne. Ich gospodarzami byli zazwyczaj przedstawiciele władz administracyjnych, od gminnych do centralnych. Gospodarzem ogólnopolskich obchodów był I sekretarz partii komunistycznej. Po 1989 roku pozostały świętem rolników o charakterze dziękczynnym. Najbardziej znane dożynki w Polsce odbywają się na Jasnej Górze. Do przedwojennej tradycji organizowania Dożynek Prezydenckich w Spale, w 2000 roku powrócił Prezydent Aleksander Kwaśniewski.

Dożynki nie są obrzędem wyłącznie polskim. W Niemczech i Szwajcarii obchodzi się Erntedankfest. Uroczystość ta także w wyżej wymienionych krajach ma charakter ogólnokrajowy.

Na Śląsku Cieszyńskim również odbywają się tego typu imprezy. Za nami dożynki w Hażlachu, Ustroniu i Brennej. 31 sierpnia świętować będzie Golezów. We wrześniu dożynki będą organizowane m.in. przez Zebrzydowice w Markłowicach Górnych - 1 września, w Skoczowie i Dębowcu (7 września), Strumieniu (8 września) oraz w Istebnej (15 września).

PD